

Índex

1. Antecedents i fonaments jurídics.....	3
2. Resultat de la liquidació.....	3
▪ Pressupost de despeses	4
▪ Pressupost d'ingressos	4
▪ Drets pendents de cobrament al final de l'exercici	4
▪ Obligacions pendents de pagament al final de l'exercici	5
▪ Resultat pressupostari.....	5
▪ Romanents de crèdit	5
▪ Romanent de tresoreria.....	6
3. Avaluació dels resultats de la liquidació	6
▪ Execució de les despeses	6
▪ Execució dels ingressos	7
▪ Rectificacions de drets reconeguts d'exercicis anteriors	9
- Rectificació de saldos inicials de drets reconeguts	9
- Anul·lacions de drets reconeguts	9
▪ Incorporació de romanents de crèdit	10
▪ Drets reconeguts de dubtós cobrament.....	10
▪ Romanent de tresoreria.....	14
▪ Romanents de crèdit: regulació de la llei orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària, modificada per la llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local	14
- Quantificació.....	14
- Impacte LOEPSF.....	15
4. Evolució de la liquidació del pressupost 2005-2016.....	16
▪ Evolució de les despeses	17
▪ Evolució dels ingressos	18
▪ Evolució de l'equilibri pressupostari.....	20
▪ Conclusions a l'evolució dels ingressos i despeses	20
▪ Evolució del romanent de tresoreria	22
5. Consideracions relatives a l'estabilitat pressupostària i als ratis oficials d'endeutament	23
6. Tramitació de l'expedient de liquidació	25

Intervenció

TC/sa

Tipus d'informe: d'Intervenció

Caràcter: Preceptiu

Assumpte: Proposta d'aprovació de la liquidació del pressupost de la Corporació de la Diputació de Tarragona, de l'exercici 2017 i de l'expedient de modificació de crèdit número 1 d'incorporació de romanents.

Data: 22 de febrer de 2018

Informe

1. Antecedents i fonaments jurídics

L'article 191.3 del Reial Decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la llei reguladora de les hisendes locals estableix que l'aprovació de la liquidació del pressupost correspon al president de l'ens local, previ informe de la Intervenció. En virtut d'aquest article s'emet el present informe.

De conformitat amb l'article 191 i següents del Reial Decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i els articles 89 a 105 del Reial Decret 500/1990, de 20 d'abril, pel qual es desenvolupa el contingut referent als pressupostos de les entitats locals, es presenta la liquidació del pressupost de la Diputació de Tarragona corresponent a l'exercici 2017.

D'acord amb l'article 93 del RD 500/90, la liquidació ha de posar de manifest:

- a) Respecte al pressupost de despeses i per a cada aplicació pressupostària, els crèdits inicials, les seves modificacions, els crèdits definitius, les despeses autoritzades i compromeses, les obligacions reconegudes, els pagaments ordenats i els pagaments realitzats.
- b) Respecte al pressupost d'ingressos i per a cada concepte, les previsions inicials, les modificacions i les previsions definitives, els drets reconeguts i la recaptació neta.

Com a conseqüència de la liquidació del pressupost s'hauran de determinar:

- a) Els drets pendents de cobrament al final de l'exercici
- b) Les obligacions pendents de pagament al final de l'exercici
- c) El resultat pressupostari de l'exercici
- d) Els romanents de crèdit
- e) El romanent de tresoreria

2. Resultat de la liquidació

El resultat de la liquidació del pressupost de la corporació corresponent a l'exercici 2017 és el següent, d'acord amb el que estableix l'article 93 del RD 500/90 abans esmentat:

- **Pressupost de despeses**

La liquidació del pressupost de despeses a nivell general ha quedat de la següent manera:

Concepte	Import
Pressupost inicial	127.890.000,00
Modificacions	137.211.171,10
Pressupost definitiu	265.101.171,10
Obligacions reconegudes netes	133.620.071,76
Pagaments realitzats	126.048.291,55
Obligacions pendents pagament	7.571.780,21
Romanents de crèdit	131.481.099,34

- **Pressupost d'ingressos**

La liquidació del pressupost d'ingressos a nivell general ha quedat de la següent manera:

Concepte	Import
Pressupost inicial	127.890.000,00
Modificacions	137.211.171,10
Pressupost definitiu	265.101.171,10
Drets reconeguts nets	147.279.356,19
Recaptació neta	143.449.975,51
Drets pendents de cobrament	3.829.380,68
Excés de previsió	117.821.814,91

- **Drets pendents de cobrament al final de l'exercici**

De conformitat amb el que estableix l'article 101.2 del RD 500/90, els drets pendents de cobrament al final de l'exercici sumen **6.019.470,40 euros**, amb el següent detall:

Concepte	Import
Drets pressupostaris reconeguts durant l'exercici pendents de cobrament	3.829.380,68
Drets pressupostaris reconeguts en exercicis anteriors pendents de cobrament	743.123,27
Comptes de deutors no pressupostaris	1.446.966,45
Total drets pendents de cobrament	6.019.470,40

▪ **Obligacions pendents de pagament al final de l'exercici**

De conformitat amb el que estableix l'article 101.3 del RD 500/90, les obligacions pendents de pagament al final de l'exercici sumen **13.449.482,78 euros**, amb el següent detall:

Concepte	Import
Obligacions pressupostàries reconegudes durant l'exercici pendents de pagament	7.571.780,21
Obligacions pressupostàries reconegudes en exercicis anteriors pendents de pagament	2.004.517,22
Creditors no pressupostaris pendents de pagament	3.873.185,35
Total obligacions pendents de pagament	13.449.482,78

▪ **Resultat pressupostari**

El resultat pressupostari de l'exercici, calculat d'acord amb el que estableixen els articles 96 i 97 del RD 500/90, posa de manifest un superàvit de finançament, tal i com mostra el següent quadre:

Concepte	Import
Drets reconeguts nets	147.279.356,19
Obligacions reconegudes netes	133.620.071,76
Resultat pressupostari	13.659.284,43
Desviacions negatives de finançament (+)	4.044.690,86
Desviacions positives de finançament (-)	164.068,31
Despeses finançades amb romanent de tresoreria	39.926.600,24
Resultat pressupostari ajustat	57.466.507,22

▪ **Romanents de crèdit**

Els romanents de crèdit que es proposen incorporar a l'exercici següent sumen un total de 111.383.104,39 euros i compleixen el que disposen els articles 98 i 99 del RD 500/90. La seva composició és la que es mostra en el quadre següent:

Concepte	Import
Crèdits d'incorporació obligatòria	16.546.508,77
Crèdits d'incorporació voluntària	94.836.595,62
Total romanents de crèdit incorporables	111.383.104,39

- **Romanent de tresoreria**

El càlcul del romanent de tresoreria de l'exercici és el següent, d'acord amb el que estableixen els articles 101 del RD 500/90 i 191.2 del RD 2/2004:

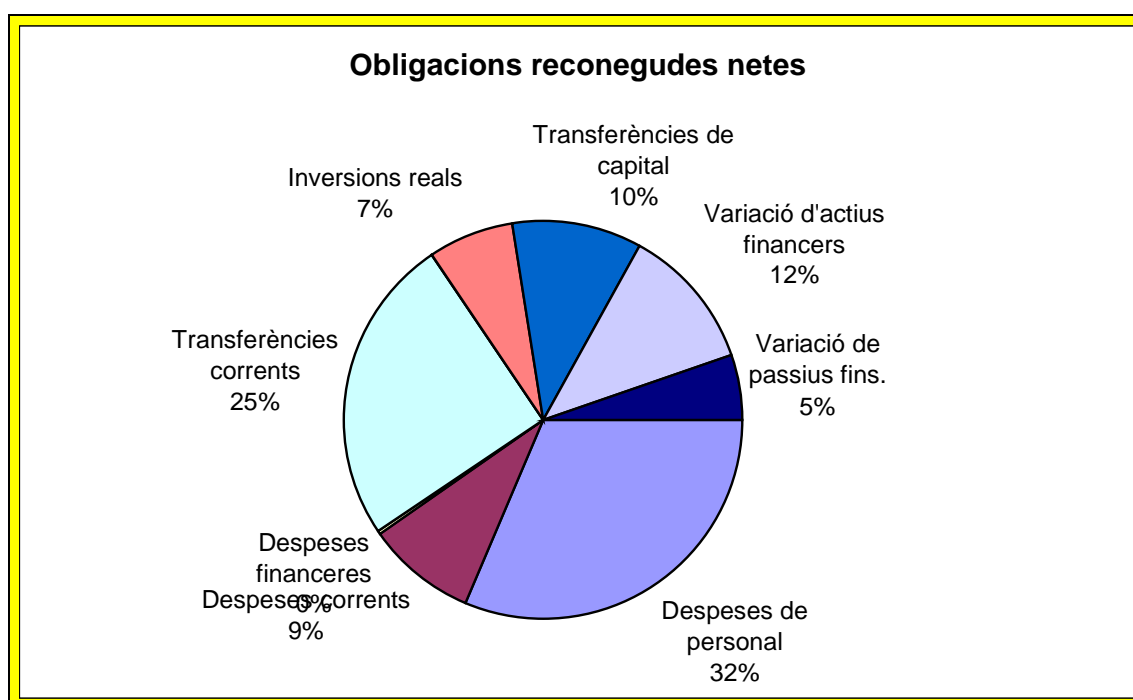
Concepte	Import
Fons líquids a la tresoreria a final de l'exercici	148.462.110,72
Drets pendents de cobrament a final de l'exercici	6.019.470,40
Obligacions pendents de pagament a final de l'exercici (-)	13.449.482,78
Partides pendents d'aplicació	26.598,94
Romanent de tresoreria total	141.058.697,28
Saldos de dubtós cobrament (-)	852.895,43
Romanents d'incorporació obligatòria	16.546.508,77
* Excés de finançament afectat	774.267,80
* Resta de romanents d'incorporació obligatòria	15.772.240,97
Romanent de tresoreria després d'incorporació de romanents obligats	123.659.293,08
Romanents d'incorporació voluntària	94.836.595,62
Romanent de tresoreria de lliure disposició	28.822.697,46

3. **Avaluació dels resultats de la liquidació**

- **Execució de les despeses**

El grau d'execució del pressupost de despeses ha estat del 50,4%, essent la diferència entre el pressupost definitiu i les obligacions reconegudes de 131 milions d'euros, que representen un 49% del total de despesa. La distribució per capítols ha estat la següent:

Capítol	Concepte	Crèdit definitiu (CD)	ORN	Diferència	% dif/CD
1	Despeses de personal	44.163.528,91	42.074.223,92	-2.089.304,99	-5%
2	Despeses corrents	19.445.957,73	11.749.711,78	-7.696.245,95	-40%
3	Despeses financeres	563.000,00	228.412,14	-334.587,86	-59%
4	Transferències corrents	61.752.982,76	33.637.668,18	-28.115.314,58	-46%
5	Fons de contingència	1.144.565,94	0,00	-1.144.565,94	-100%
Despeses corrents		127.070.035,34	87.690.016,02	-39.380.019,32	-31%
6	Inversions reals	38.289.234,46	9.141.088,74	-29.148.145,72	-76%
7	Transferències de capital	76.729.591,78	14.029.901,93	-62.699.689,85	-82%
8	Variació d'actius financers	15.706.309,52	15.684.171,50	-22.138,02	0%
9	Variació de passius fins.	7.306.000,00	7.074.893,57	-231.106,43	-3%
Despeses de capital		138.031.135,76	45.930.055,74	-92.101.080,02	-67%
Total		265.101.171,10	133.620.071,76	-131.481.099,34	-50%

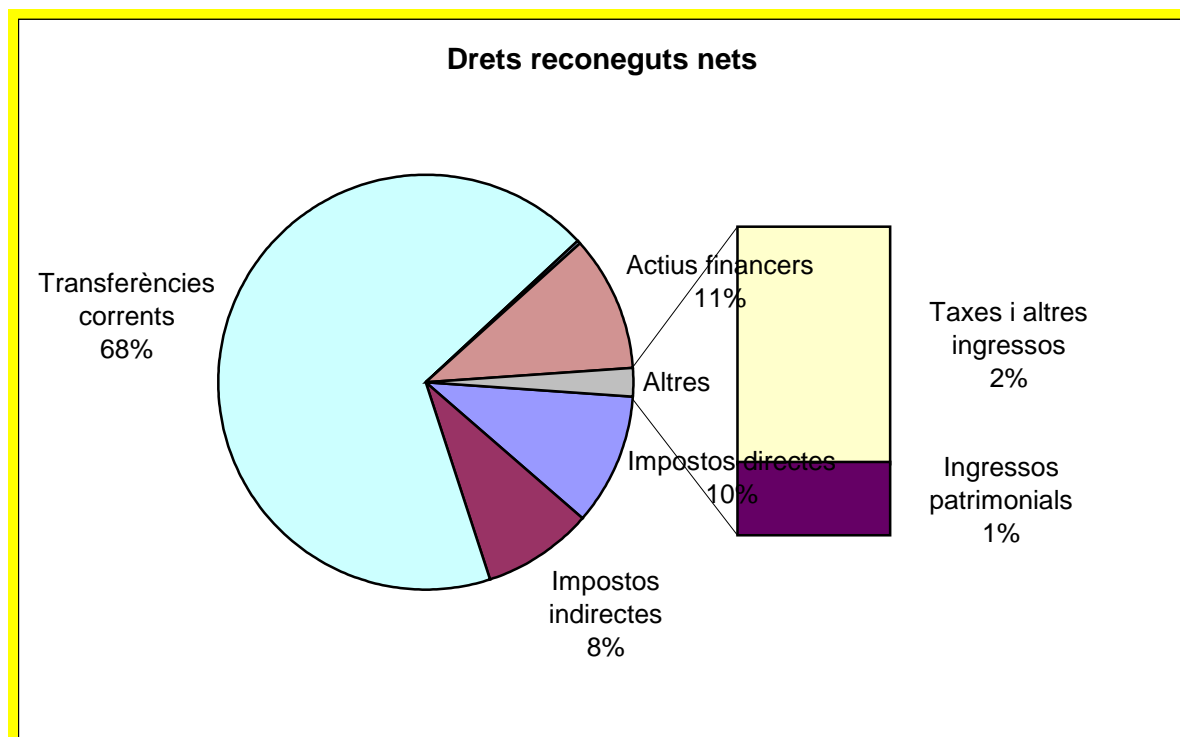
Del total de les despeses no executades, el 69,8% corresponen als capítols 6 i 7, per import total de 91.847.835,57 euros; bona part d'aquests crèdits s'incorporaran a l'exercici 2017 com a romanents de crèdit.

▪ Execució dels ingressos

El pressupost d'ingressos s'ha liquidat amb un import de drets reconeguts nets de 147.279.356,19 euros, i hi ha hagut una execució del 56%. La distribució entre els capítols ha estat la que mostra el quadre següent:

Capítol	Concepte	Crèdit definitiu (CD)	DRN	Diferència	% dif/CD
1	Impostos directes	14.147.769,00	15.198.312,35	1.050.543,35	7%
2	Impostos indirectes	11.159.785,00	12.517.978,11	1.358.193,11	12%
3	Taxes i altres ingressos	2.034.662,61	2.473.916,47	439.253,86	22%
4	Transferències corrents	95.310.624,74	100.444.635,50	5.134.010,76	5%
5	Ingressos patrimonials	872.842,00	746.025,61	-126.816,39	-15%
Ingressos corrents		123.525.683,35	131.380.868,04	7.855.184,69	6%
6	Alienació d'inversions	0,00	0,00	0,00	-
7	Transferències de capital	4.714.316,65	214.316,65	-4.500.000,00	-95%
8	Actius financers	136.861.171,10	15.684.171,50	-121.176.999,60	-89%
9	Passius financers	0,00	0,00	0,00	-
Ingressos de capital		141.575.487,75	15.898.488,15	-125.676.999,60	-89%
Total		265.101.171,10	147.279.356,19	-117.821.814,91	-44%
87	Romanent líquid tresoreria	121.164.861,58			

En el quadre anterior no s'han tingut en compte les modificacions de crèdit que s'han tramitat del capítol 8 per aplicació de romanent de tresoreria per tal de finançar despeses, ja que aquests imports no són ingressos reals i s'inclouen en el pressupost amb mera finalitat d'equilibrar ingressos i despeses. Sumant aquest import de 121.164.861,58 euros, les previsions

definitives sumen 265.101.171,10 euros, igual que les previsions del pressupost de despeses.

Pel que fa al volum d'ingressos liquidats, el 79,9% són de la participació en tributs de l'estat, amb un import total de 114.425.045,56 euros. La comptabilització, tenint en compte el sistema de repartiment que estableix el RDL 2/2004, s'ha fet en diferents aplicacions segons les dues formes de finançament:

Capítol	Concepte	Import DRN
1	Cessió recaptació IRPF	8.098.894,31
2	Cessió recaptació IVA i impostos especials	12.517.978,11
4	Fons complementari de finançament	89.107.392,69
4	Aportació sanitària	4.700.780,45
Total		114.425.045,56

El resultat de la liquidació mostra uns ingressos superiors a les previsions per import de 3.343.046,67 euros. L'anàlisi d'aquest resultat per a les diferències més destacades són les següents:

- En general, hi ha hagut un augment important dels drets reconeguts nets en referència als crèdits definitius de les aplicacions destinades a imputar la participació en tributs de l'Estat; aquest augment és de 787 mil euros.
 - També cal destacar que les previsions realitzades per al recàrrec provincial de l'IAE també han estat superades en gairebé mig milió d'euros.
 - En el capítol 3 de taxes i altres ingressos s'han reconegut drets per més de 439 mil euros sobre les previsions definitives.
 - No obstant, hi ha hagut un excés de previsió en l'aplicació del capítol 7, del conveni amb la Generalitat per la xarxa viària, ja que es va preveure el compromís de 4,5 milions d'euros, del qual no s'ha pogut reconèixer el dret.
- **Rectificacions de drets reconeguts d'exercicis anterior**
- **Rectificació de saldos inicials de drets reconeguts**
- Durant l'exercici 2017 s'han modificat saldos inicials de drets reconeguts d'exercicis tancats per import total de -71.380,75 euros.

- **Anul·lacions de drets reconeguts**

Per tal de determinar correctament el romanent de tresoreria de l'exercici 2017 s'han d'aprovar les baixes de drets reconeguts pendents de cobrament que es produeixen com a conseqüència d'anul·lacions de liquidacions, prescripció de drets o altres causes:

Durant l'exercici 2017 se n'han comptabilitzat per un import total de 82.902,27 euros.

▪ **Incorporació de romanents de crèdit**

Amb la modificació de crèdit número 1 es preveuen incorporar crèdits a l'exercici següent per import de 111.383.104,39 euros, dels quals, 16.546.508,77 euros són d'incorporació obligatòria i els 94.836.595,62 euros restants, són d'incorporació voluntària.

En la relació que s'adjunta a l'expedient, els romanents de crèdit a incorporar, estan classificats segons la seva procedència, d'acord amb el RD 500/1990, amb el detall que es mostra a continuació:

Article RD 500/90	Concepte	Import
47.1.a)	Crèdits extraordinaris, suplementos de crèdit i transferències de crèdit concedits o autoritzats l'últim trimestre de l'exercici anterior	3.704.554,13
47.1.b)	Crèdits que emparin compromisos de despeses degudament adquirits en exercicis anteriors	55.182.670,14
47.1.c)	Crèdits per operacions de capital	19.093.997,46
47.1.d)	Crèdits autoritzats en funció de l'efectiva recaptació dels drets afectats	16.546.508,77
	Altres	16.855.373,89
Total		111.383.104,39

▪ **Drets reconeguts de dubtós cobrament**

Els articles 191.2 del RDL 2/2004 i 103 del RD 500/1990, així com el punt 24.6 del contingut de la memòria de l'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat per a l'administració local, preveuen que per a quantificar el romanent de tresoreria s'han de deduir els drets pendents de cobrament que es considerin de difícil o impossible recaptació, tenint en compte l'antiguitat del deute, el seu import i la naturalesa dels recursos de que es tracti, així com altres criteris de valoració.

L'article 2 de la Llei 27/2013, de 27 de desembre de racionalització i sostenibilitat de l'administració local va afegir l'article 193 bis al RDL 2/2004 en relació als drets de difícil o impossible recaptació, i va establir els

percentatges mínims d'aplicació per al seu càlcul en funció exclusivament de l'antiguitat del deute.

La base 53 d'execució del pressupost per a l'exercici 2017 estableix els percentatges que s'han d'aplicar per al càlcul del dubtós cobrament; aquests percentatges compleixen els percentatges mínims establerts en la Llei 27/2013, com es mostra en el quadre comparatiu següent:

Antiguitat segons Llei 27/2013	Percentatge Llei 27/2013	Percentatge BEP	% escreix dotació BEP
Dos exercicis anteriors	25%	40%	+15%
Tercer exercici anterior	50%	60%	+10%
Quart i cinquè exercici anterior	75%	85%	+10%
Sisè i anteriors exercicis	100%	100%	0%

No obstant això, en la base 53 s'especifica que els percentatges establerts no s'aplicaran als drets reconeguts corresponents a deutes dels ajuntaments amb la Diputació. En aquests casos, els càlculs dels imports de dubtós cobrament es faran a finals de l'exercici de forma individualitzada i es basaran en els resultats obtinguts durant l'exercici i a les expectatives de cobrament. Tampoc s'inclouran en els saldos de dubtós cobrament aquells drets corresponents a ingressos afectats quan la seva realització efectiva depengui del ritme d'execució de les despeses que financen.

El càlcul del dubtós cobrament tracta de fer una previsió dels terminis de recaptació dels drets pendents de cobrament amb l'única finalitat d'ajustar el màxim possible el romanent de tresoreria a la realitat dels recursos disponibles, evitant així que aquests imports es puguin utilitzar per al finançament de les modificacions de crèdit via incorporació de romanent de tresoreria de lliure disposició i, per tant, impedit que es comprometin noves despeses sense que hi hagi autèntic suport financer. És un aspecte clau per tal que el resultat de la liquidació compleixi el principi d'imatge fidel.

En qualsevol cas, la consideració d'uns drets com de dubtós cobrament no implica mai la seva baixa o anul·lació de la comptabilitat i, en conseqüència, aquesta magnitud es pot reajustar al llarg de l'exercici si la recaptació obtinguda resulta superior o inferior a la prevista.

La composició del total de drets pendents de cobrament (DPC) de l'exercici 2017 ha estat el següent:

Concepte	Import
DPC pressupost corrent	3.829.380,68
DPC pressupostos tancats	743.123,27

Concepte	Import
DPC d'operacions no pressupostàries	1.446.966,45
Total drets pendents cobrament	6.019.470,40

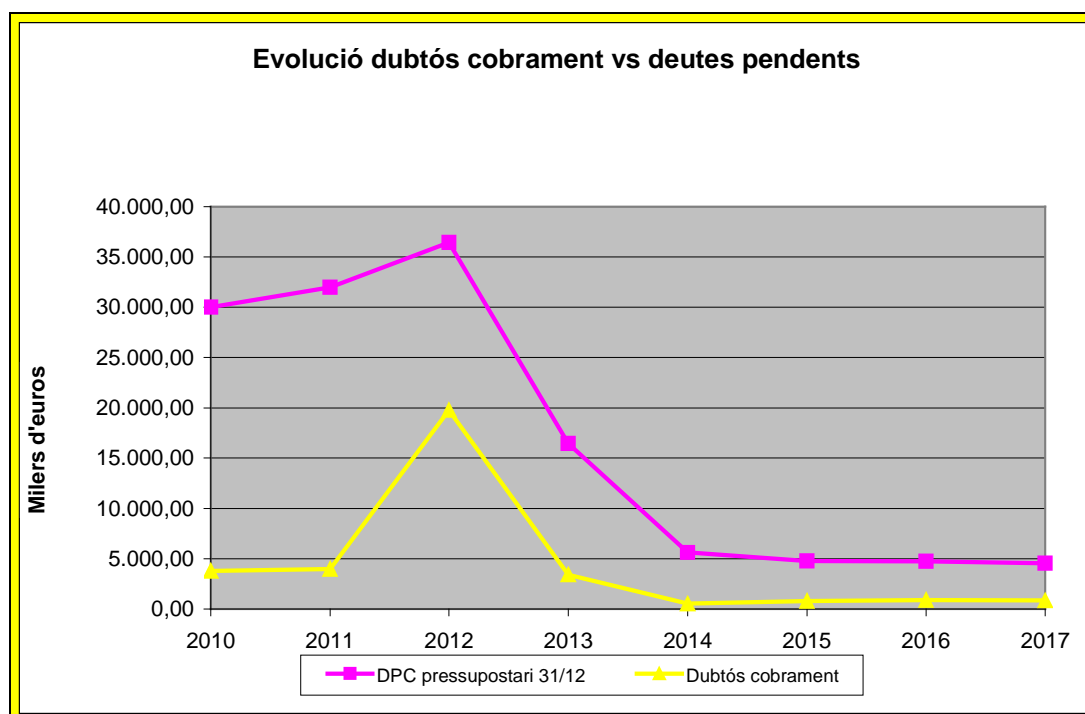
Els deutes pendents per operacions no pressupostàries no s'han tingut en compte a l'hora de quantificar el dubtós cobrament, ja que es tracta, principalment, d'importos pendents de cobrar d'Hisenda per liquidació d'impostos, bestretes pendents de retornar al personal de la corporació i bestretes concedides als consells comarcals, deutes que es preveuen ingressar a curt termini.

Segons s'especifica en informe específic sobre el càlcul del dubtós cobrament de la corporació que es troba en l'expedient de liquidació, l'import després d'aplicar els percentatges de les taules incloses en les bases d'execució del pressupost és el següent, detallat per antiguitat dels deutes:

Exercici	Drets pendents	Provisió calculada segons BEP
2006	104.468,29	104.468,29
2007	6.096,99	6.096,99
2008	555,00	555,00
2009	185,00	185,00
2010	329.647,84	329.647,84
2011	44.828,02	44.828,02
2012	3.624,60	3.087,66
2013	118.187,03	117.562,36
2014	55.743,32	49.763,44
2015	33.803,79	20.282,27
2016	45.983,39	18.313,36
2017	3.829.380,68	158.105,20
Suma	4.572.503,95	852.895,43

L'evolució que ha sofert en els darrers vuit anys els deutes pressupostaris pendents de cobrament a 31 de desembre i la dotació per dubtós cobrament és la que mostren el quadre i gràfica següents:

Exercici	DPC pressupostari 31/12	Dubtós cobrament	% DC/DPC
2010	29.999.601,86	3.801.610,09	13%
2011	31.976.994,05	3.967.325,30	12%
2012	36.409.322,03	19.779.182,49	54%
2013	16.449.930,24	3.425.023,44	21%
2014	5.623.541,13	529.165,21	9%
2015	4.776.209,69	804.853,20	17%
2016	4.741.583,64	898.943,64	19%
2017	4.572.503,95	852.895,43	19%

Com es pot observar, el pendent de cobrament ha disminuït considerablement en els darrers exercicis, després d'un creixement del 2010 fins al 2012. La dotació de dubtós cobrament ha seguit la mateixa tendència. L'explicació a aquesta evolució és la següent:

- En el període analitzat s'han impulsat les autoritzacions de compensació amb els ajuntaments a causa de la necessitat que aquests tenien d'estar al corrent de les obligacions amb la Diputació de Tarragona per tal de poder ser beneficiaris de subvencions.
- L'any 2012 els drets pendents van augmentar molt a causa del Pla extraordinari d'assistència financera acordat amb la Generalitat de Catalunya, que va ser de 14 milions d'euros. Aquests es van provisionar en la seva totalitat donada la situació conjuntural. També

es van dotar al 100% altres convenis vigents amb la Generalitat, com el de carreteres de l'exercici 2012 i el grau professional de música del curs 11/12.

- El 2013 es va liquidar el Pla d'assistència financera, per la qual cosa va desaparèixer el deute pendent de 13 milions d'euros i es van programar de forma oficial el pagament per part de la Generalitat dels deutes que es van provisionar el 2012, per la qual cosa la dotació va reduir-se radicalment.
- El 2014 va seguir la tendència baixista dels drets i del dubtós cobrament, ja que es van liquidar diferents deutes amb la Generalitat i es preveu compensar altres pendents amb aquest ens, segueix la compensació per deutes amb els Ajuntaments i per la liquidació del recàrrec de l'IAE per part de BASE en l'exercici en que correspon segons l'ordenança.
- El 2015 la tendència ha canviat lleugerament perquè s'ha estimat un 20,19% per sobre del de l'any anterior a causa de deutes de la Generalitat que estaven pendents al 2014 i que no es van provisionar aquell exercici. Un cop analitzades de forma individualitzada les perspectives de reconeixement de l'obligació a pagar per part de la Generalitat de Catalunya, s'ha decidit afegir noves provisions per deutes dels capítols 4 i 5.
- Al 2016 i 2017 no hi ha hagut pràcticament variació respecte de l'exercici 2015 i s'han mantingut tant el nivell de deutes pendents de cobrament com el de dubtós cobrament.

▪ Romanent de tresoreria

El romanent de tresoreria total és el resultat de l'operació de sumar els fons líquids de tresoreria i els deutors pendents de cobrament i restar els creditors pendents de pagament. El resultat, un cop ajustat després de la deducció dels saldos de dubtós cobrament, és de 142.715.574,97 euros, dels quals es preveu utilitzar 111.383.104,39 euros per incorporar romanents de crèdit a l'exercici 2018. En conseqüència, quedaria un romanent de tresoreria de lliure disposició de 28.822.697,46 euros.

▪ Romanents de crèdit: regulació de la llei orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària, modificada per la llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local.

- Quantificació

D'acord amb el que preveu l'article 182 del RDL 2/2004, està previst incorporar romanents de crèdit per import de 111.383.104,39 euros a les aplicacions corresponents del pressupost de l'exercici 2018, segons relacions que consten en l'expedient de liquidació:

Crèdits d'incorporació obligatòria	16.546.508,77 euros
Crèdits d'incorporació voluntària	94.836.595,62 euros
Total crèdits a incorporar	111.383.104,39 euros

El romanent líquid de tresoreria disponible resultant seria de 28.822.697,46 euros, com a font financera de lliure disposició.

Tant l'esmentat article 182 del RDL 2/2004 com l'article 47 del RD 500/1990 distingeixen entre els crèdits d'incorporació obligatòria i els crèdits d'incorporació voluntària. Els romanents de crèdits que, d'acord amb la normativa anterior, no són incorporables a l'exercici següent, s'han de donar de baixa amb la liquidació de l'exercici 2017, tot i que alguns d'ells són compromisos que la corporació té la voluntat de mantenir.

- **Impacte LOEPSF**

Per la incorporació de romanents de crèdit, tant pel que fa als obligatoris com als voluntaris cal aplicar el que estableix la Llei Orgànica 2/2012 d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (LOEPSF en endavant) tenint en compte les modificacions que ha introduït la Llei 9/2013, de 20 de desembre de control del deute comercial al sector públic (LPGE 2017) :

D'acord amb l'article 32 de la LOEPSF que determina que el destí del superàvit pressupostari, en cas que es doni, s'haurà de destinar a reduir l'endeutament net.

La llei 9/2013, de 20 de desembre, de control del deute comercial del sector públic, va introduir una nova disposició addicional, la sisena, a la LOEPSF, que precisava l'aplicació de l'article 32 en el cas de les entitats locals per als exercicis 2013 i 2014. Aquesta disposició estableix regles especials per al destí del superàvit pressupostari, que es podran aplicar quan es reuneixin una sèrie de requisits:

- No superar els límits d'endeutament fixats pel RDL 2/2014 (articles 51 i 53).
- Liquidar l'exercici anterior amb capacitat de finançament en termes consolidats segons els criteris de comptabilitat nacional i simultàniament tenir un romanent de tresoreria positiu per a despeses generals.
- Que es compleixi el termini mig de pagament als proveïdors fixat per la normativa sobre morositat.

Si es reuneixen aquests requisits, es podrà aplicar la DA 6 de la LOEPSF de la forma següent:

- a) Es prendrà el menor import entre el superàvit en comptabilitat nacional i el romanent de tresoreria per a despeses generals.
- b) Mentre el saldo menor de la magnitud que s'hagi pres de les dues anteriors sigui positiu, es podrà destinar successivament a les finalitats següents:
 - a. atendre les obligacions pendents d'aplicar al pressupost comptabilitzades a 31 de desembre de l'exercici anterior al compte de "Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost", o equivalents

- b. cancel·lar, amb posterioritat, la resta d'obligacions pendents de pagament amb proveïdors, comptabilitzades i aplicades al tancament de l'exercici anterior.
- c. **finançar inversions sempre que durant la seva vida útil aquesta sigui financerament sostenible**, sempre que es guardi la part necessària del superàvit a amortitzar operacions d'endeutament vigents per tal de garantir que l'ens no caigui en acabar l'exercici pressupostari en necessitat de finançament.

En diferents disposicions normatives d'anys successius s'ha prorrogat la vigència de la DA 6 per als exercicis 2015, 2016 i 2017, però a data d'aquest informe no hi ha encara cap habilitació normativa que prorrogui aquesta disposició sisena per a l'exercici 2018; no obstant, segons informació facilitada per la Federació Española de Municipios y Provincias, durant el mes de març es podria emetre un Reial Decret que prorrogués la disposició per als exercicis 2018 i 2019. Mentre no es disposi de la norma que habiliti aquesta pròrroga, s'haurà d'atendre al que estableix la Llei d'Estabilitat Pressupostària, per la qual cosa, l'ús del romanent líquid de tresoreria per a finançar modificacions de crèdit de l'exercici 2018 estaran limitades en els següents termes:

Romanent líquid de tresoreria	139.431.534,05
Incorporació de romanents de crèdit (MC1)	111.383.104,39
Import afectat a l'article 32 LOEPSF.....	25.632.589,81
Romanent líquid de tresoreria de lliure disposició	2.415.839,85

Només es podran utilitzar 2.415.839,85 euros a finançar modificacions de crèdit. En el moment en que es disposi de la disposició normativa que permeti aplicar la DA 6 de la LOEPSF per a l'ús del superàvit a l'exercici 2018, es podran tramitar altres modificacions de crèdit, sempre i quan els imports es destinin a inversions financerament sostenibles.

4. Evolució de la liquidació del pressupost de la corporació 2008-2017

En els següents quadres i gràfics es mostra l'evolució que han sofert les magnituds derivades de la liquidació dels pressupostos dels darrers deu exercicis per tal de tenir una visió de com han evolucionat en aquest període.

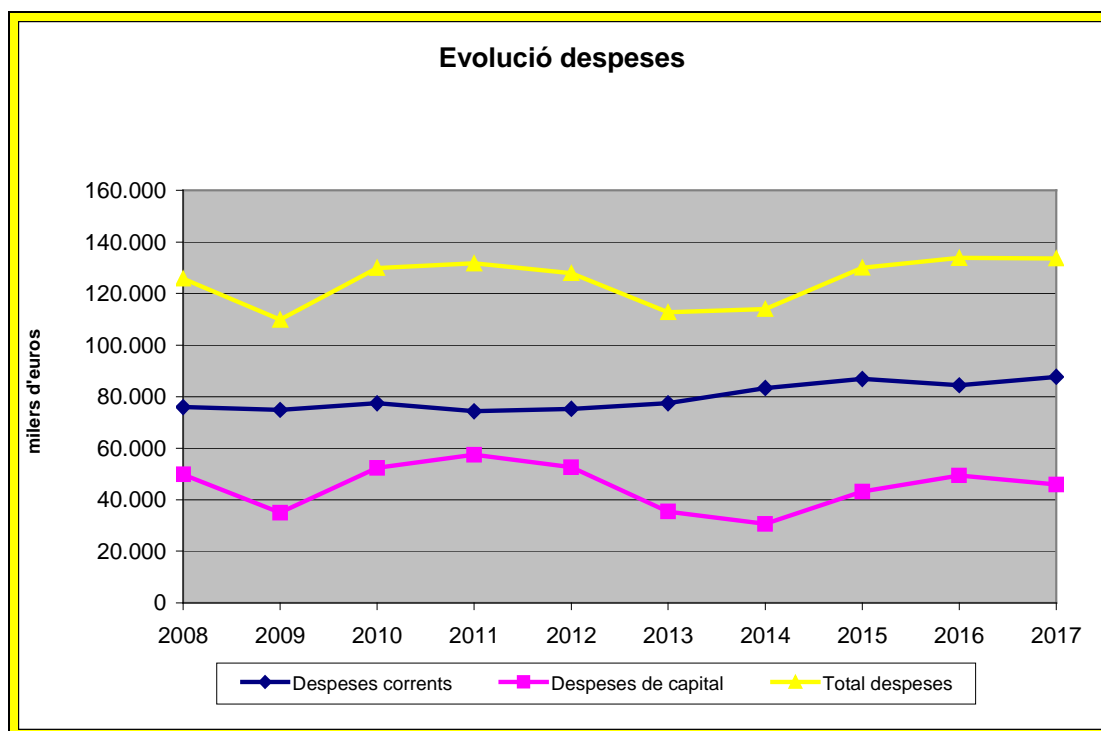
- Evolució de les despeses

Despeses corrents: Obligacions reconegudes netes (milers d'euros)

Capítol	1	2	3	4	5	Total despeses corrents
	Despeses personal	Despeses corrents	Despeses financeres	Transfer. corrents	Fons de conting.	
2008	27.931	15.782	3.636	28.563	0	75.912
2009	29.418	12.302	2.344	30.816	0	74.880
2010	29.198	11.056	1.208	35.976	0	77.438
2011	28.694	10.922	1.470	33.204	0	74.289
2012	36.965	13.301	1.271	23.795	0	75.333
2013	38.810	11.242	870	26.441	0	77.364
2014	39.644	11.113	786	31.843	0	83.386
2015	40.240	12.568	531	33.535	0	86.874
2016	41.633	11.478	359	30.958	0	84.428
2017	42.074	11.750	228	33.638	0	87.690

Despeses de capital: Obligacions reconegudes netes (milers d'euros)

Capítol	6	7	8	9	Total despeses de capital	Total despeses
	Inversions reals	Transfer. de capital	Variació d'actius financers	Variació passius financers		
2008	24.338	18.731	0	6.814	49.883	125.795
2009	10.391	16.941	0	7.629	34.961	109.841
2010	13.420	30.228	0	8.781	52.428	129.867
2011	8.597	39.813	0	9.039	57.449	131.739
2012	9.464	16.448	14.930	11.732	52.573	127.906
2013	16.237	9.429	0	9.731	35.397	112.761
2014	9.654	10.567	0	10.407	30.628	114.013
2015	8.993	16.965	6.716	10.465	43.140	130.014
2016	8.169	14.420	15.642	11.204	49.434	133.862
2017	9.141	14.030	15.684	7.075	45.930	133.620

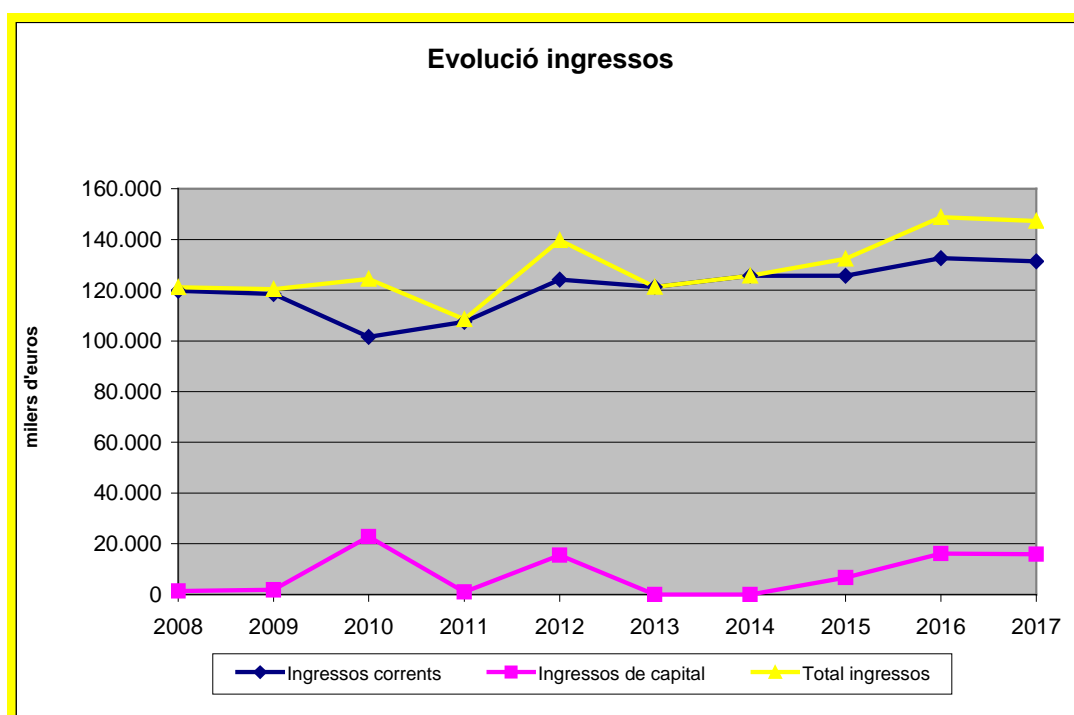
- Evolució dels ingressos

Ingressos corrents: Drets reconeguts nets (milers d'euros)

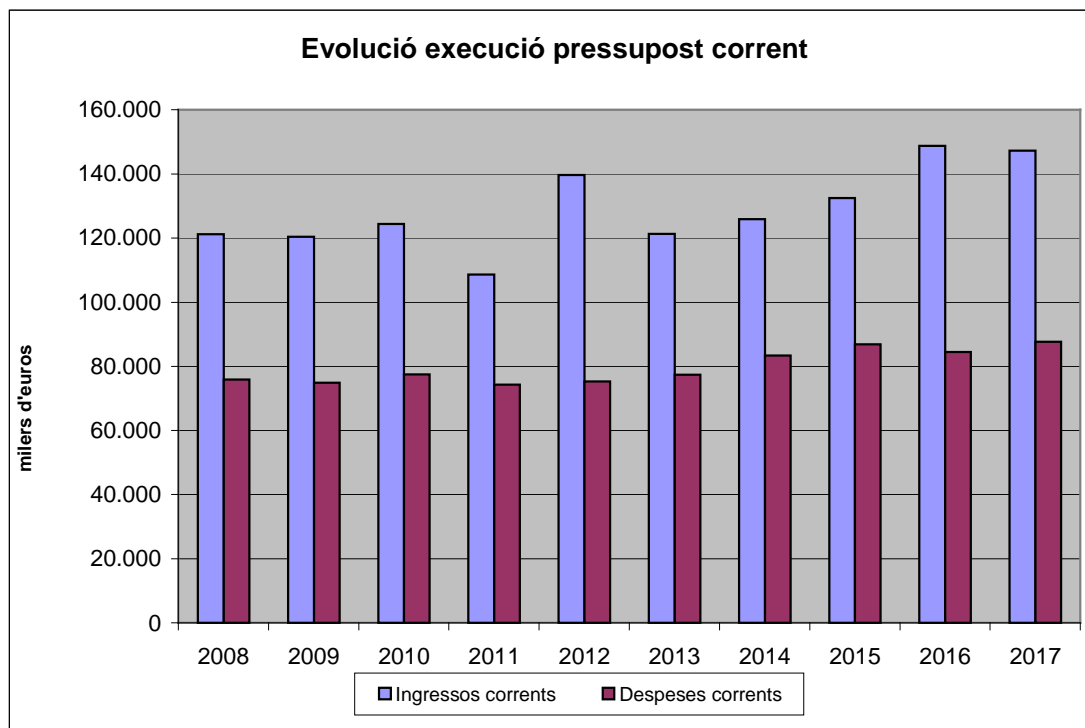
Capítol	1	2	3	4	5	Total ingressos corrents
	Impostos directes	Impostos indirectes	Taxes i altres ingressos	Transfer. corrents	Ingressos patrimonials	
2008	15.731	12.491	2.203	85.710	3.694	119.829
2009	17.085	10.241	1.993	86.167	3.019	118.505
2010	15.075	8.568	2.027	72.887	3.031	101.589
2011	14.378	9.279	2.662	78.926	2.312	107.556
2012	13.747	6.868	3.300	97.971	2.288	124.174
2013	13.247	10.329	3.233	92.245	2.296	121.350
2014	14.092	10.520	3.499	95.305	2.379	125.795
2015	14.351	11.222	3.494	95.157	1.526	125.750
2016	15.365	12.201	3.564	100.670	871	132.670
2017	15.198	12.518	2.474	100.445	746	131.381

Ingressos de capital: Drets reconeguts nets (milers d'euros)

Capítol	6	7	8	9	Total ingressos de capital	Total ingressos
	Alienació inversions	Transfer. de capital	Actius financers	Passius financers		
2008	4	1.378	34	0	1.416	121.245
2009	13	1.787	12	0	1.812	120.317
2010	2	1.000	0	21.792	22.794	124.383
2011	0	1.000	0	0	1.000	108.556
2012	0	500	14.930	0	15.430	139.604
2013	0	0	0	0	0	121.350
2014	0	0	0	0	0	125.795
2015	0	0	6.716	0	6.716	132.465
2016	0	429	15.648	0	16.076	148.746
2017	0	214	15.684	0	15.898	147.279

- **Evolució de l'equilibri pressupostari**

- **Conclusions a l'evolució dels ingressos i despeses**

- a) Les despeses no han tingut una tendència única en el període analitzat; si distingim entre despeses corrents i de capital, tot i que han seguit la mateixa tendència cíclica, aquesta s'ha vist de forma més pronunciada en el cas de les despeses de capital. Aquestes, tenen cicles d'augment i disminució d'uns dos anys, amb pics màxims el 2007, 2011 i 2016 i mínims el 2005, 2009 i 2014. Les despeses corrents tenen una tendència semblant, però els pics són menys pronunciats.

L'execució de la despesa (fase "O") està subjecta a una variabilitat interanual derivada del biaix procedent de la incertesa en la justificació de les subvencions que concedeix la Diputació, que s'imputen en els capítols 4 i 7, especialment en aquest darrer. Com es pot observar en les gràfiques anteriors, en els finals de mandats locals 2007, 2011 i 2015, en que es alliberen obres als ajuntaments. En menor mesura estarien les obres pròpies de la Diputació, bàsicament en la xarxa vial.

- b) L'evolució en els ingressos també difereix si es distingeix entre ingressos corrents i de capital. La gran massa correspon a ingressos corrents, i aquests van augmentar del 2005 al 2008 ja que els principals ingressos provenen de la participació en tributs i, donada la conjuntura econòmica, en aquests exercicis encara hi havia un augment de participació en cada exercici. El 2009 s'inicia un descens en els ingressos reconeguts que finalitza el 2010, per tornar-se a recuperar augmentant monòtonament del 2011 fins a l'actualitat.

Cal destacar que des de 2006 no s'ha concertat cap préstec nou, i només es va produir en el 2010 una disposició d'aquest. En els exercicis 2012, 2015, 2016 i 2017, on es poden veure ingressos en el capítol 8, aquests provenen del PAFL signat amb la Generalitat de Catalunya, pel qual la Diputació va bestreure subvencions de la Generalitat a Ajuntaments i Consells Comarcals de la província de Tarragona.

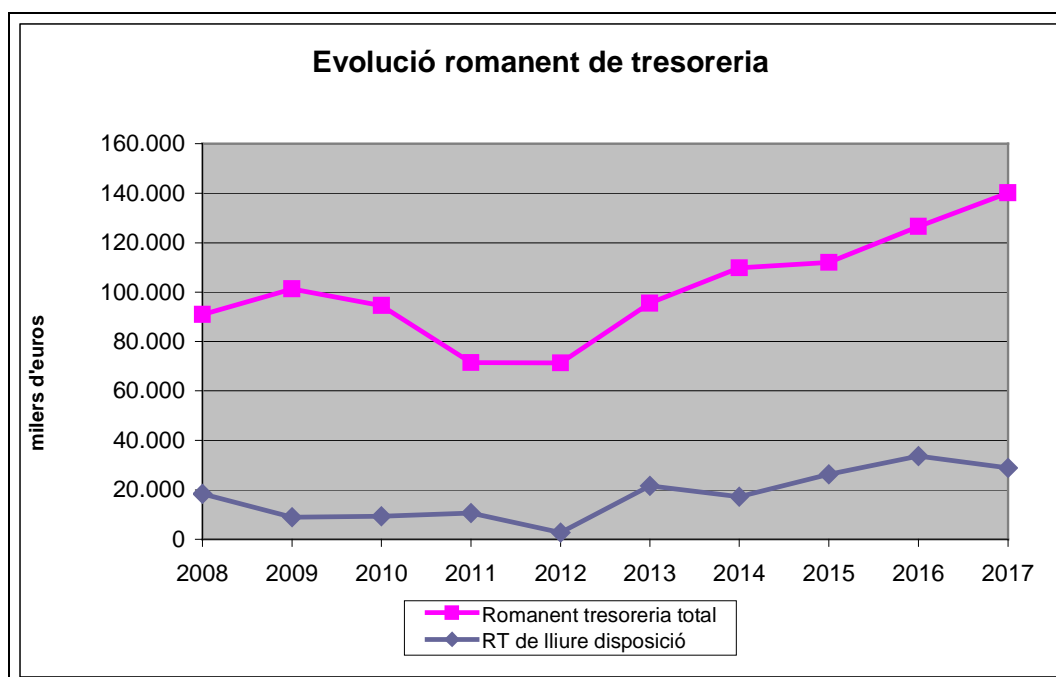
- c) Pel que fa a l'equilibri pressupostari, els ingressos corrents són superiors a les despeses corrents, amb una tendència de creixement gairebé paral·lela des de l'any 2005 fins el 2010. El 2011 hi ha una disminució important en els ingressos, però també n'hi ha en les despeses, tot i que en menor import. A partir d'aquí hi ha un nou augment en els ingressos, destacable en els exercicis 2012 i 2016 i l'execució de les despeses, tot i que creix, ho fa a un menor nivell, cosa que afavoreix l'equilibri pressupostari. L'augment dels ingressos d'aquests darrers exercicis ve determinat, principalment per les variacions de les aportacions en la participació de tributs de l'Estat i en els retorns per part de la Generalitat dels PAFL signats.

A la vista d'aquest resultat es pot afirmar que hi ha un equilibri intern sostingut en el temps i a llarg termini i que hi ha una bona correlació entre els ingressos i despeses corrents, amb un estalvi real que s'ha anat mantenint estable fins l'any 2009, amb una disminució important el 2010 i una recuperació moderada el 2011 i més important el 2012 i següents. No obstant, hi ha una sèrie de despeses que, per la seva naturalesa pressupostària, no tenen la condició de despeses corrents, però que tenen caràcter reiteratiu i hi ha el compromís d'incloure-les en els pressupostos per uns imports determinats, com són el PAM, el PUOSC, convenis amb la Generalitat, aportacions a consells comarcals, i altres transferències. Aquestes despeses, tot i tenir naturalesa de capital, cal considerar-les com a despeses recurrents a efectes de conèixer la capacitat d'estalvi real de la corporació i, en aquest sentit, cal dir que en els darrers exercicis algunes d'aquestes despeses s'han passat del capítol VII al capítol IV per destinar aquests fons a finançar despesa corrent en lloc de finançar inversions, per tal d'ajudar als Ajuntaments a sostenir els seus serveis bàsics en detriment de les dotacions finalistes per a inversions, en sintonia amb les necessitats financeres originades per l'escenari de restricció econòmica.

- Evolució del romanent de tresoreria

Any	Romanent tresoreria total	Incorporació de crèdit MC1	RT de lliure disposició	Incorporació romanent de crèdit MC2	RT de lliure disposició
2008	90.931	-66.505	24.425	-5.964	18.461
2009	101.326	-84.154	17.172	-8.273	8.899
2010	94.498	-68.522	25.976	-16.690	9.286
2011	71.476	-52.957	18.519	-7.949	10.570
2012	71.312	-57.283	14.029	-11.333	2.696
2013	95.571	-56.056	39.514	-17.875	21.639
2014	109.866	-73.504	36.362	-19.113	17.248
2015	111.957	-67.240	44.717	-	26.270
2016	126.616	-92.917	33.699	-	33.699
2017	140.206	-111.383	28.823	-	28.823

Imports en milers d'euros. A partir del 2015 ja no es tramiten Incorporacions de RC no incorporables (MC2)

En l'evolució del romanent de tresoreria cal destacar la gran diferència entre el romanent de tresoreria total i el romanent de lliure disposició, un cop incorporats els romanents de crèdit. El motiu d'aquesta diferència està bàsicament en la demora en l'execució dels capítols VI i VII de despeses.

La forma d'actuació habitual és dotar les aplicacions d'inversions per l'import dels projectes i disposar del seu finançament total en el moment d'inici de les obres. Aquesta forma d'actuació i el baix grau d'execució de les inversions respecte de les dotacions pressupostàries dins de l'exercici, comporta que a

final d'exercici hi ha unes quantitats importants de romanents de crèdit per incorporar a l'exercici següent.

El romanent de tresoreria total de l'exercici 2009 augmenta un 11,43% respecte del 2008, no obstant, el volum de romanent de tresoreria de lliure disposició disminueix un 51,79%; això indica un menor grau d'execució de les despeses durant el 2009 respecte del 2008, trencant la tendència dels anys anteriors en que el romanent de tresoreria de lliure disposició s'havia anat mantenint dins d'uns marges molt estables, independentment del volum de romanent de tresoreria total. El 2012 es manté el romanent de tresoreria total respecte del 2011, però s'incorporen més romanents, resultant un romanent de lliure disposició final molt inferior al de l'any anterior.

Els exercicis 2013 a 2017 es tanquen amb un romanent de tresoreria molt superior als dels exercicis immediats anteriors, degut bàsicament a la disminució en ambdós períodes de la provisió per dubtós cobrament, tal i com ja s'ha explicat en un punt anterior, i que és conseqüència del fet que la Generalitat, durant aquestes exercicis ha fet efectius deutes pel PAFL que en la liquidació del 2012 es van considerar com de difícil cobrament.

A banda, a partir de la liquidació de l'exercici 2015 ja no es realitza la modificació d'incorporació de romanents de crèdit número 2 que es venia fent habitualment, ja que s'ha canviat la forma de tractar els romanents de final d'any i s'incorporaran a partir d'ara els que compleixin escrupolosament els requisits establerts en la llei d'hisendes locals, la resta seran donats de baixa, per la qual cosa el romanent líquid de tresoreria de lliure disposició que es mostra en el quadre i gràfica anteriors tenen aquest significatiu increment respecte del 2014. Tanmateix, es continuaria dotant els crèdits d'aquelles dotacions que, tot i no haver estat disposades comptablement en l'exercici d'origen (2015 o 2016), la Corporació decideix continuar el seu impuls, en una modificació de crèdit finançada amb el superàvit; aquesta modificació, no obstant, ja no es circumscriurà exclusivament a les dotacions provinents de l'exercici precedent, sinó que s'hi ha inclòs també les noves dotacions originades per necessitats detectades durant l'exercici posterior (2016 o 2017).

5. Consideracions relatives a l'estabilitat pressupostària i als ratis oficials d'endeutament

Seguint les directrius de la llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera en relació de les obligacions de subministrament d'informació, s'ha elaborat un informe específic sobre el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària de la liquidació del pressupost de l'exercici 2017 de la Diputació de Tarragona on s'analitza:

- L'Estabilitat pressupostària en termes de necessitat o capacitat de finançament
- La sostenibilitat financera, quantificant el límit del deute
- El compliment del sostre de la despesa
- El període mig de pagament a proveïdors

Les conclusions d'aquest informe quant a la liquidació del pressupost de la Diputació de Tarragona i ens sota el seu perímetre¹ per a l'exercici 2017 són les següents:

“La liquidació del pressupost 2017:

- *Compleix l'objectiu d'estabilitat pressupostària, tant l'establert per a les corporacions locals en general com el previst al pla econòmic financer vigent, ja que presenta capacitat de finançament.*
- *Compleix la regla de la despesa ja que la despesa computable de l'exercici és inferior al límit de despesa fixat per l'aplicació d'aquesta regla i, en conseqüència, assoleix l'objectiu marcat al pla econòmic financer de no superar aquest límit.*
- *Compleix el principi de sostenibilitat financera, el límit del deute, amb una ràtio que se situa per sota del 110%. Així mateix el volum de deute financer és inferior al previst al pla econòmic financer.*
- *Compleix amb els límits de morositat del deute comercial perquè el termini de reconeixement d'obligacions i pagament d'aquestes se situa per sota dels 60 dies des del registre de la factura o dels 30 des del reconeixement de l'obligació.*
- *Compleix els objectius marcats al PEF 2016 – 2017 i, per tant, es pot procedir a sol·licitar la seva cancel·lació.*

D'acord amb l'article 21 de la LOEPSF en cas d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de la despesa, l'administració incomplidora ha de formular un pla econòmic financer que permeti en l'any en curs i el següent el compliment dels objectius o de la regla de la despesa.

D'acord amb l'article 23 de la LOEPSF, el Pla econòmic i financer serà presentat davant el Ple en el termini màxim d'un mes des de que es constati l'incompliment. En el cas de les corporacions incloses en els articles 111 i 135 del TRLRHL (entre les quals es troba la Diputació de Tarragona), el pla s'haurà de trametre a l'òrgan de tutela financera de la comunitat autònoma, la qual serà la responsable de la seva aprovació i seguiment.”

Pel que fa al deute viu de la Diputació de Tarragona a 31 de desembre de 2017, se situa en 33.975.051,27 euros, i el ràtio del deute viu és del 23,10%, per la qual cosa es pot concloure amb el compliment del principi de sostenibilitat, pel que fa al sostre de deute i el període mig de pagament a proveïdors, ja que està per sota dels 30 dies des de la recepció de la factura.

¹ O.A. BASE, O.A. Patronat de Turisme i Desenvolupament Local

6. Tramitació de l'expedient de liquidació

D'acord amb el que estableix l'article 191 del RDL 2/2004, correspon al President de la Corporació l'aprovació de la liquidació del pressupost, previ informe de la intervenció. La confecció de la liquidació del pressupost haurà de fer-se abans del primer dia de març de l'exercici següent.

Segons la base número 15 de les bases d'execució del pressupost de l'exercici 2017, correspon al President l'aprovació de la incorporació de romanents de crèdit, preferentment de forma simultània a l'aprovació de la liquidació del pressupost.

La base 52 preveu que en el mateix acord d'aprovació de la liquidació es podran aprovar les baixes de drets reconeguts pendents d'anys anteriors que es produeixin com a conseqüència d'anul·lacions de liquidacions, prescripció o altres causes i les baixes d'obligacions reconegudes pendents d'anys anteriors, d'acord amb la normativa vigent.

De cadascuna de les liquidacions aprovades se'n donarà compte al Ple de la Corporació en la primera sessió que es realitzi, d'acord amb el que estableix l'article 193.4 del RDL 2/2004.

Una vegada aprovada la liquidació del pressupost se'n farà tramesa a les administracions de l'Estat i de la comunitat autònoma, abans de finalitzar el mes de març de l'exercici següent al de la liquidació, segons estableix l'article 193.5. del RDL 2/2004. Aquest lliurament es fa de forma telemàtica d'acord amb la Ordre EHA 468/2007, de 22 de febrer.

L'Interventor general
Tomàs Carbonell i Vila